

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X IR Y SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĘ PROKURATŪRĄ

2024-02-28 Nr. 4D-2023/1-1197
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2023 m. lapkričio 29 d. gavo X ir Y (toliau – Pareiškėjai) skundą dėl Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros (toliau ir – GP) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su prašymo (skundo) nagrinėjimu (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjai Skunde nurodo:

„[...] 2023-07-17 pateikėme prašymą Generalinei prokurorei, prašydami pateikti mums informaciją dėl kokių prižasčių atliekant kratą Y sodyboje nedalyvavo jos savininkas ir kas yra tas artimas giminaitis, kuris dalyvavo kratoje, pasirašė kratos protokolą ir gavo jo nuorašą arba pateikti Y kratos protokolo nuorašą. [...]. Deja iki šiolei jokio atsakymo iš Generalinės prokuratūros taip ir negavome. [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Pareiškėjai Seimo kontrolierės prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2023 m. gruodžio 19 d. raštu Nr. 4D-2023/1-1197/3D-2563 kreipėsi į GP, prašydama paaiškinti Skunde aprašytas aplinkybes. Seimo kontrolierė 2024 m. vasario 8 d. gavo Kauno apygardos prokuratūros (toliau – KAP) raštą Nr. 17.1-107505, kuriame nurodoma:

„[...] informuojame, kad Prokuratūros administravimo informacinės sistemos (PAIS) duomenimis, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra 2023-07-17 negavo X ir Y (toliau – pareiškėjai) prašymo pateikti informaciją, dėl kokių prižasčių atliekant kratą Y sodyboje nedalyvavo jos savininkas, ir kas yra tas artimasis giminaitis, kuris dalyvavo kratoje, pasirašė kratos protokolą ir gavo jo nuorašą, arba pateikti Y kratos protokolo nuorašą. Tačiau, PAIS duomenimis, panašaus ar analogiško turinio prašymai/skundai Lietuvos Respublikos prokuratūroje buvo gauti:

1. 2023-03-15 (gavėja – Kauno apygardos prokuratūra, skundo data – 2023-03-13, skundo registracijos numeris – AP-7189);

2. 2023-04-27 (gavėja – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, skundo data – 2023-04-21, skundo registracijos numeris – AP-11253);

3. 2023-06-30 (gavėja – Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūra, prašymo data – 2023-05-12, prašymo registracijos numeris – AP-17168);

4. 2023-10-31 (gavėja – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, prašymo data – 2023-10-27, prašymo registracijos numeris – AP-28121).

Visus šiuos prašymus/skundus išnagrinėjo ir atsakymus į juos pareiškėjams pateikė Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūra atitinkamai 2023-03-23, 2023-04-28, 2023-07-10 ir 2023-11-13 (prašymų/skundų ir atsakymų į juos nuorašus pridedame susipažinti).

Pareiškėjams buvo suteikta tik dalis jų prašomos informacijos, taip pat jiems nebuvo pateiktas kratos protokolo nuorašas, kadangi jie ikiteisminiame tyrime Nr. 01-1-45773-22 neturi proceso dalyvių statuso (vadovaujantis LR BPK 181 str., teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis turi tik proceso dalyviai).“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. *Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 181 straipsnis – Proceso dalyvių teisė susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis* – „1. Įtariamasis ir jo gynėjas, nukentėjęs ir jo atstovas ikiteisminio tyrimo metu bet kuriuo momentu turi teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis, išskyrus proceso dalyvių asmens duomenis, saugomus atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos, taip pat susipažinimo metu daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus. Rašytinis prašymas susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ar susipažinimo metu daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus pateikiamas prokurorui. Prokuroras privalo išnagrinėti prašymą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jo gavimo dienos, o kai prašymui išnagrinėti reikalinga ikiteisminio tyrimo medžiaga, – per septynias dienas nuo šios medžiagos gavimo. Prokuroras turi teisę neleisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis ar jų dalimi, taip pat neleisti daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus, jei toks susipažinimas, prokuroro manymu, galėtų pakenkti ikiteisminio tyrimo sėkmei. Atsisakydamas leisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis ar jų dalimi, taip pat atsisakydamas leisti daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus, prokuroras privalo surašyti motyvuotą nutarimą. Šis nutarimas per septynias dienas nuo jo nuorašo gavimo dienos gali būti apskūstas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo tokį skundą išnagrinėti per septynias dienas nuo jo gavimo ir priimti nutartį. Ikiteisminio tyrimo teisėjo priimta nutartis neskundžiama.[...]“.

6. *Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2020 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. I-103 (Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2023 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. I-139 redakcija) (toliau – Aprašas):*

4.2 *papunktis* – „Informacinio-aiškinamojo pobūdžio atsakymas – atsakymas, kuriame suteikiama informacija (žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas) į klausimą, su vidaus administravimu susijęs sprendimas ir atsakymas, nesukuriantis pareiškėjui materialinių teisinių prielaidų ginti asmens pažeistą teisę ar įstatymo saugomą interesą.“

56 *punktas* – „Neskundžiami šie atsakymai: 56.1. informacinio-aiškinamojo pobūdžio; [...]“.

Tyrimo išvados

7. Skunde rašoma, kad Pareiškėjai su 2023 m. liepos 17 d. prašymu kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą, tačiau negavo jokio atsakymo iki šio Skundo surašymo dienos.

8. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Prokuratūros administravimo informacinės sistemos (toliau – PAIS) duomenimis, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra 2023 m. liepos 17 d. negavo Pareiškėjų prašymo pateikti informaciją, tačiau, PAIS duomenimis, panašaus ar analogiško turinio prašymai (skundai) Lietuvos Respublikos prokuratūroje buvo gauti: 2023 m. kovo 15 d. (gavėja – Kauno apygardos prokuratūra, skundo data – 2023 m. kovo 13 d., skundo registracijos numeris – AP-7189); 2023 m. balandžio 27 d. (gavėja – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra,

skundo data – 2023 m. balandžio 21 d., skundo registracijos numeris – AP-11253); 2023 m. birželio 30 d. (gavėja – Kauno apygardos prokuratūra, prašymo data – 2023 m. gegužės 12 d., prašymo registracijos numeris – AP-17168); 2023 m. spalio 31 d. (gavėja – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, prašymo data – 2023 m. spalio 27 d., prašymo registracijos numeris – AP-28121). Visus šiuos prašymus (skundus) pagal kompetenciją išnagrinėjo ir atsakymus į juos Pareiškėjams pateikė Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūra atitinkamai 2023 m. kovo 23 d., 2023 m. balandžio 28 d., 2023 m. liepos 10 d. ir 2023 m. lapkričio 13 d. Pareiškėjai neturi procesinio statuso, todėl visi gauti prašymai buvo nagrinėjami vadovaujantis Aprašo nuostatomis ir pateikti informacinio-aiškinamojo pobūdžio atsakymai.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Skunde Pareiškėjų nurodomas 2023 m. liepos 17 d. prašymas GP negautas; Seimo kontrolieriui Pareiškėjai nepateikė duomenų, kurie leistų teigti, kad šis prašymas buvo gautas GP.

BPK 181 straipsnyje nurodyta, kad proceso dalyvių teisė susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis, tai reiškia, kad įtariamasis ir jo gynėjas, nukentėjęsysis ir jo atstovas ikiteisminio tyrimo metu bet kuriuo momentu turi teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis. Kaip GP savo rašte Seimo kontrolieriui nurodo, Pareiškėjams buvo suteikta tik dalis prašomos informacijos, nebuvo pateiktas kratos protokolo nuorašas, kadangi Pareiškėjai ikiteisminiame tyrime Nr. 01-1-45773-22 neturi proceso dalyvio statuso.

9. Įvertinus Skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad GP nėra gavusi Pareiškėjų 2023 m. liepos 17 d. prašymo, į kurį turėtų pateikti atsakymą, o vadovaujantis BPK nuostatomis Pareiškėjai nėra proceso dalyviai ir todėl neturi teisės susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis. Atsižvelgiant į tai Pareiškėjų Skundas pripažįstamas nepagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X ir Y skundą dėl Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su prašymo nagrinėjimu, atmesti.

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė